

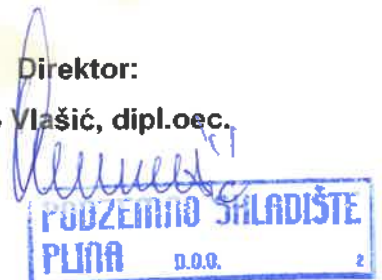

PODZEMNO SKLADIŠTE PLINA

Zagreb, Veslačka 2 – 4

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTVA ZA 2021. GODINU

Direktor:
Vlado Vlašić, dipl.oec.

Zagreb, svibanj 2022. godine

SADRŽAJ

SADRŽAJ	2
1. IZVJEŠĆE UPRAVE O STANJU DRUŠTVA	3
2. NAJVAŽNIJI POSLOVNI POKAZATELJI	6
3. NATURALNA REALIZACIJA	8
3.1. KOMERCIJALNO POSLOVANJE	8
3.2. UPRAVLJANJE SKLADIŠNIM KAPACITETIMA	13
3.3. ODRŽAVANJE SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA	16
4. RAZVOJ I INVESTICIJE	17
5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA DRUŠTVA	20
5.1. RAČUN DOBITI I GUBITKA	20
5.2. IZVJEŠTAJ O FINACIJSKOM POLOŽAJU / BILANCA	21
5.3. IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	22
6. UPRAVLJANJE RIZICIMA	23
7. PLANIRANI DALJNI RAZVOJ DRUŠTVA	27
8. VAŽNI POSLOVNI DOGAĐAJI NAKON 31.12.2021. GODINE	30

1. IZVJEŠĆE UPRAVE O STANJU DRUŠTVA

Podzemno skladište plina d.o.o. (u daljnjem tekstu: PSP ili Društvo) je društvo u 100%-tnom vlasništvu operatora plinskoga transportnog sustava – tvrtke Plinacro d.o.o. Osnovna djelatnost PSP-a je skladištenje prirodnog plina. PSP, kao operator sustava skladišta plina, prema odredbama Zakona o tržištu plina (NN 18/18, 23/20), odgovoran je za rad, održavanje i razvoj sustava skladišta plina. Obavlja energetske djelatnosti kao javnu uslugu, dostupnu svim kupcima i energetskim subjektima, po reguliranoj cijeni i prema reguliranim uvjetima pristupa. Kontinuiranim održavanjem i profesionalnim upravljanjem sustavom skladišta plina i tijekom 2021. godine odrađene su sve nominacije korisnika te ostvaren pozitivan poslovni rezultat.

U prosincu 2016. godine Hrvatska energetska regulatorna agencija (u daljnjem tekstu: HERA) odobrila je petogodišnji plan poslovanja i investicijskih ulaganja za razdoblje 2017.–2021. godine, koji je temelj za godišnje planove poslovanja PSP-a i na temelju kojega je HERA donijela Odluku o iznosu tarifnih stavki za skladištenje plina (NN 122/16) za drugo regulacijsko razdoblje.

Osnovni cilj kod izrade poslovnih planova je optimiziranje prihoda i racionalizacija troškova uz zadržavanje sigurnog, pouzdanog i učinkovitog sustava skladišta plina, dostatnosti prihoda za uspješno podmirivanje svih dospjelih obveza (tekuće obveze i obveze po dugoročnim kreditima), očuvanje cjenovne konkurentnosti u odnosu na skladišta u okruženju (adekvatan omjer cijene usluga i tehničkih mogućnosti) te dostatnosti prihoda za tekuće održavanje i daljnje investicijske aktivnosti s ciljem povećanja fleksibilnosti usluga.

Operativno poslovanje i investicijska ulaganja provode se u skladu s godišnjim planom poslovanja Društva. Tijekom 2021. godine nastavljen je započeti investicijski ciklus te se dio nastavlja i u 2022. godini.

U 2021. godini PSP je ulagao u sljedeće projekte:

- PSP Grubišno Polje,
- Nadogradnja sustava tehničke zaštite na PSP Okoli i
- Povezivanje PSP Okoli na javnu pristupnu mrežu svjetlovodom.

Cilj investicijskih ulaganja na lokaciji eksploatacijskog polja za podzemno skladištenje prirodnog plina „Grubišno Polje“ jest izgradnja novog podzemnog skladišta plina – PSP Grubišno Polje. Svrha novog podzemnog skladišta plina jest povećanje kapaciteta sustava skladišta plina u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: RH), pokrivanje vršnih potreba za potrošnjom plina, optimizacija rada sezonskog skladišta plina PSP Okoli, pružanja novih i proširenih usluga u skladištenju prirodnog plina te povećanje fleksibilnosti opskrbe, sigurnosti i neovisnosti plinskog sustava RH u cjelini. Planirani radni volumen novog podzemnog skladišta plina iznosi 117.000.000 m³ plina (prema prihvaćenom *Projektu razrade i eksploatacije za podzemno skladište prirodnog plina*), planirani maksimalni izlazni kapacitet 100.000 m³/h te maksimalni kapacitet utiskivanja plina u skladište do 70.000 m³/h, uz mogućnost višestrukog punjenja i pražnjenja skladišta tijekom godine. Važno je za napomenuti i da je odlukom Povjerenstva za procjenu i utvrđivanje prijedloga strateških projekata nadležnog Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja od 23. veljače 2021. godine projekt izgradnje PSP Grubišno Polje uvršten na Listu strateških projekata RH.

U lipnju 2021. godine provedeni su nadzorni auditi sustava za sve tri certificirane norme. Time je Društvo nastavilo uspješno primjenjivati i održavati vlastiti sustav upravljanja u skladu sa zahtjevima revidiranih normi HRN EN ISO 9001:2015 (Sustav upravljanja kvalitetom), HRN EN ISO 14001:2015 (Sustav upravljanja zaštitom okoliša) i HRN EN ISO 45001:2018 (Sustav upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti).

Poštujući zahtjeve navedenih normi, PSP kontinuirano radi na poboljšanju kvalitete poslovanja i brige za sve korisnike usluga sustava skladišta plina. Sustavnim praćenjem rizika i utjecaja poslovnih aktivnosti na zdravlje i sigurnost zaposlenika i okoliša te poduzimanjem preventivnih mjera radi sprječavanja i/ili smanjenja nepoželjnih utjecaja na zdravlje, sigurnost i okoliš, Društvo prihvaća i provodi zakonom propisane norme, ali istodobno i samo određuje više kriterije te sustavno nadzire provođenje istih.

PSP je sve dospjele obveze prema dobavljačima u zemlji i inozemstvu podmirio u ugovorenim rokovima kao i dospjele obveze po osnovi kredita prema kreditnim institucijama, a obveze prema državi u zakonom propisanim rokovima.

Ukupna potraživanja od kupaca na dan 31. prosinca 2021. godine predstavljaju nedospjela potraživanja od kupaca s naslova usluge skladištenja plina.

Tijela Društva u 2021. godini jesu: Skupština, Nadzorni odbor, Revizijski odbor i Uprava.

Reviziju godišnjih financijskih izvještaja PSP-a za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. godine obavio je nezavisni revizor PKF FACT revizija d.o.o.

2. NAJVAŽNIJI POSLOVNI POKAZATELJI

Najvažniji poslovni pokazatelji za razdoblje 2020. i 2021. godine:

NAJVAŽNIJI POSLOVNI POKAZATELJI RDG	Ostvarenje 2021.	Plan 2021.	Ostvarenje 2020.	Indeks 2/3	Indeks 2/4
1	2	3	4	5	6
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn	
I. POSLOVNI PRIHODI (a. do c.)	136.340	121.584	126.110	112,14	108,11
a. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	1.289	1.289	1.303	100,00	98,90
b. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	120.791	120.255	124.628	100,45	96,92
c. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	14.259	40	179	35.648,62	7.986,70
II. POSLOVNI RASHODI	106.580	117.622	118.278	90,60	90,09
III. FINANCIJSKI PRIHODI	157	132	1.726	119,24	9,12
IV. FINANCIJSKI RASHODI	4.367	3.724	7.211	117,26	60,55
V. UKUPNI PRIHODI	136.497	121.716	127.836	112,14	106,78
VI. UKUPNI RASHODI	110.926	121.346	125.489	91,41	88,40
VII. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	25.571	370	2.347	6.911,87	1.089,31
VIII. POREZ NA DOBIT	4.815	67	666	7.230,63	723,19
IX. DOBIT/GUBITAK RAZDOBLJA	20.756	303	1.682	6.841,89	1.234,27
BROJ ZAPOSLENIH	77	78	77	98,72	100,00

Poslovni prihodi u kumulativu su veći za 14.755.617 kuna u odnosu na planirane – odnose se na prihode od usluge skladištenja plina i ostale poslovne prihode, a do odstupanja u realizaciji u odnosu na planiranu vrijednost došlo je zbog ostvarenih ostalih poslovnih prihoda od kojih su materijalno značajni:

- prihodi od pružanja usluge uravnoteženja sustava u iznosu od 274.980 kuna,
- prihod od refundacije parničnih troškova u iznosu od 906.250 kuna i
- prihodi od ukidanja rezerviranja po okončanom sudskom procesu u ukupnom iznosu od 12.750.000 kuna.

Također, ostvarenje ovih prihoda, kojih nije bilo u 2020. godini, su razlog povećanja poslovnih prihoda u odnosu na ostvarenje 2020. godine u kumulativu za 10.229.336 kuna.

Poslovni rashodi bez amortizacije, vrijednosnog usklađenja i rezerviranja manji su u izvještajnom razdoblju 2021. godine u odnosu prema istom razdoblju prošle godine, i to u iznosu od 285.015 kuna, odnosno 0,49%, dok su ukupni rashodi iz poslovne djelatnosti manji za 11.717.985 kuna odnosno 9,91% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. U odnosu na plan u izvještajnom razdoblju ukupni troškovi zbirno su manji za 10.419.700 kuna.

NAJVAŽNIJI POSLOVNI POKAZATELJI BILANCA	Ostvarenje 2020.	Ostvarenje 2021.	Razlika (3-2)	Indeks 3/2
1	2	3	4	5
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn	
Dugotrajna imovina	738.883	697.179	-41.704	94,36
Kratkotrajna imovina	114.089	155.200	41.110	136,03
UKUPNO IMOVINA	853.218	852.687	-531	99,94
ULAGANJE U DUGOTRAJNU IMOVINU	19.892	5.369	-14.523	26,99
Temeljni (upisani) kapital	535.020	535.020	0	100,00
Zadržana dobit	9.592	11.273	1.682	117,53
Dobit ili gubitak poslovne godine	1.682	20.756	19.074	1.234,31
KAPITAL I REZERVE	546.293	567.049	20.756	103,80
Dugoročne obveze	182.135	133.584	-48.551	73,34
Kratkoročne obveze	69.972	110.073	40.101	157,31
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	853.218	852.687	-531	99,94

Planom poslovanja za 2021. godinu predviđeno je ukupno 48.053.000 kuna namijenjenih za ulaganje u investicijske projekte. Glavne odrednice plana ulaganja u investicijske projekte bile su razvoj novih kapaciteta sustava skladišta plina u RH kroz realizaciju projekta izgradnje novog podzemnog skladišta plina na lokaciji eksploatacijskog polja za skladištenje prirodnog plina "Grubišno Polje" te povećanje sigurnosti i pouzdanosti rada postojećeg PSP Okoli kroz realizaciju projekata nadogradnje sustava tehničke zaštite na PSP Okoli i projekt povezivanja PSP Okoli na javnu pristupnu mrežu svjetlovodom.

Ostvarenje ulaganja u projekte:

Red. br.	OPIS	Ostvarenje 2021.	Plan 2021. g.	Indeks 3/4
1	2	3	4	5
		u 000 kn	u 000 kn	
1.	PSP GRUBIŠNO POLJE*	3.129	45.633	6,86
2.	NADOGRADNJA SUSTAVA TEHNIČKE ZAŠTITE NA PSP OKOLI	1.591	2.400	66,29
3.	POVEZIVANJE PSP OKOLI NA JAVNU PRISTUPNU MREŽU SVJETLOVODOM	393	20	1.965,00
	UKUPNO ULAGANJE U PROJEKTE	5.112	48.053	10,64

* isporučena je oprema u vrijednosti od 75.785.342,40 kuna, ali je ta oprema do ugradnje evidentirana u izvještaju o financijskom položaju / Bilanci u kategoriji izvanbilančnih zapisa jer ne čini imovinu PSP-a. Nakon ugradnje, oprema će biti evidentirana u imovini PSP-a.

3. NATURALNA REALIZACIJA

3.1. KOMERCIJALNO POSLOVANJE

Pozicija operatora sustava skladišta plina promatra se u okviru europskog plinskog tržišta, koje ne može funkcionirati bez plinskih skladišta, koja predstavljaju važan dio plinske infrastrukture. Skladišta plina imaju svoju tržišnu vrijednost koja se potvrđuje kroz doprinos sigurnoj opskrbi plinom, fleksibilnosti isporuke te optimizaciji portfelja opskrbljivača i trgovaca plinom. Skladišni kapaciteti članica Europske unije predstavljaju nešto manje od četvrtine godišnje europske potrošnje plina.

Prema podacima GIE¹ ukupna količina radnog volumena europskih podzemnih skladišta plina iznosi oko 1.116 TWh.

Uslijed značajnog rasta cijena plina u 2021. godini početak ogrjevnice sezone 2021.-2022. godine europska skladišta dočekala su na povijesno niskoj razini od 838 TWh, što je samo 75% zapunjenosti i najniža razina u posljednjih šest godina. Pojedina skladišta bila su zapunjena samo do nivoa od 50%, dok je zapunjenost skladišta Okoli na dan 30. rujna 2021. godine bila na nivou od 91%.

Osim utjecaja na uravnoteženje ponude i potražnje odnosno sigurnost opskrbe, skladištenje plina ima pozitivan utjecaj na ubrzanje razvoja obnovljivih izvora energije u integriranom energetske sustavu, u kojemu se očekuje vodeća uloga vodika kao najvažnijeg energenta buduće klimatske neutralnosti.

Stoga će kapaciteti podzemnih skladišta plina imati direktan utjecaj na rezultat postojećeg i budućeg ekonomskog okruženja na europskom energetske tržištu.

Zahvaljujući ulozi skladišnih kapaciteta s aspekta uravnoteženja sustava, koja se kao što je prethodno navedeno, s plinskog širi na cjelokupni energetske sustav, skladišta plina u

¹ *Gas Infrastructure Europe (11.1.2022) AGSI+ Transparency platform*

budućnosti će imati veliku ulogu u dekarbonizaciji cjelokupnog energetskeg tržišta i mogućnostima upravljanja energetskeim sustavom u budućnosti.

U svojstvu operatora sustava skladišta plina, odnosno energetskeg subjekta koji djelatnost skladištenja plina obavlja kao javnu uslugu, PSP je u pružanju te usluge obvezan osigurati:

- primjenu utvrđenog iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina prema reguliranim uvjetima,
- kvalitetu usluge, sigurnost i pouzdanost opskrbe te
- zaštitu okoliša, zdravlja, života i imovine građana.

Cijene usluga skladištenja u 2021. godini, odnosno u drugome regulacijskom razdoblju koje traje od 1. siječnja 2017. godine do 31. prosinca 2021. godine, definirane su *Odlukom o iznosu tarifnih stavki za skladištenje plina* (NN 122/16) donesenom od strane HERA-e temeljem čl. 53. Prijelaznih i završnih odredbi *Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina* (NN 48/18).

Glavna značajka Metodologije jest zasnivanje na metodi poticajne regulacije, odnosno na metodi maksimalno dopuštenog prihoda (*revenue cap*).

PSP je HERA-i dostavio Zahtjev za određivanjem iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina za treće regulacijsko razdoblje 2022.-2026., a do donošenja nove Odluke o visini tarifnih stavki za skladištenje u primjeni je postojeći cjenik.

Pružene nestandardne usluge u 2021. godini PSP naplaćuje prema *Cjeniku nestandardnih usluga* koji je donesen na temelju *Metodologije utvrđivanja cijene nestandardnih usluga za transport plina, distribuciju plina, skladištenje plina, prihvata i otpremu ukapljenog plina i javnu uslugu opskrbe plinom* (NN 48/18, 25/19).

Dana 20. prosinca 2021. godine HERA je na temelju *Metodologije utvrđivanja cijene nestandardnih usluga za transport plina, distribuciju plina, skladištenje plina, prihvata i otpremu ukapljenog prirodnog plina i javnu uslugu opskrbe plinom* (*»Narodne novine«, broj 48/18, 25/19, 134/21 i 9/22*) donijela novi *Cjenik nestandardnih usluga operatora sustava skladišta plina*.

U razdoblju od 7. do 21. svibnja 2021. godine PSP je na javno savjetovanje dao prijedlog Izmjena i dopuna Pravila korištenja sustava skladišta plina (u daljnjem tekstu: Pravila). Izmjenama je predloženo unapređenje i pojednostavljenje dotadašnjeg načina raspodjele skladišnih kapaciteta uspostavom aukcije kao novog modela raspodjele skladišnih kapaciteta koji omogućava njihovu efikasniju raspodjelu.

HERA je Odluku o davanju suglasnosti, donijela 26. svibnja 2021. godine, a Pravila su objavljena u NN 58/21 od 27. svibnja 2021. Pravilima je definirana rezultirajuća aukcijska premija koja predstavlja uvećanje tarifne stavke za SBU.

U razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. ožujka 2021. godine na snazi su bili Ugovori o skladištenju plina za kapacitet od 54 SBU-a za potrebe javne usluge opskrbe, sklopljeni s jednim opskrbljivačem u obvezi javne usluge i s pet opskrbljivača u svojstvu stjecatelja prava ugovaranja usluge skladištenja, te ugovori za kapacitet od 40 SBU-a ugovoreni 2017. godine na tržišnom principu na rok do 31. ožujka 2022. godine, što je ukupno 94 SBU-a.

Sukladno navedenom, dana 31. ožujka 2021. istekli su ugovori o skladištenju za potrebe javne usluge opskrbe za 54 SBU-a, a navedeni kapaciteti od 54 SBU-a prodani su na tržišnim osnovama u lipnju 2020. godine na rok od 5 godina (od 1. travnja 2021. do 31. ožujka 2026.).

U lipnju 2021. provedena je aukcija za prodaju 32 SBU-a koje je PSP stavio na raspolaganje tržištu na rok od 01. travnja 2022. do 31. ožujka 2027. Svi ponuđeni SBU-i su prodani uz rezultirajuću aukcijsku premiju od 25,10%.

Uz operatora transportnog sustava na plinskom tržištu RH na dan 31. prosinca 2021. godine registrirano je 46 opskrbljivača plinom, 34 trgovca plinom i jedan proizvođač prirodnog plina (https://www.hera.hr/hrvatski/html/registar_dozvola_17.html), a svi oni imaju zakonsko pravo pristupa sustavu skladišta plina.

Korisnicima je putem informacijske platforme PSP-a omogućeno trgovanje plinom u skladištu kao i trgovanje kapacitetima sustava skladišta plina na sekundarnom tržištu, pri

čemu kupac koristi skladišne kapacitete, a u ugovornom odnosu s PSP-om i dalje ostaje primarni ugovaratelj.

Tijekom 2021. godine na sekundarnom tržištu zabilježeno je šest transakcija plinom u skladištu između korisnika skladišta s prometom od 611.507 MWh, te jedna transakcija skladišnim kapacitetima.

STANJE ZALIHA PLINA U SKLADIŠTU

Zaliha plina korisnika skladišta na određeni dan evidentirana je u Izvještaju o financijskom položaju / Bilanci u kategoriji izvanbilančnih zapisa jer ne čini imovinu PSP-a. No, praćenje stanja zapunjenosti skladišnih kapaciteta nužno je zbog troškova energenata koji nastaju pri utiskivanju plina u skladište. Uz zalihe korisnika, PSP prati i vlastite zalihe plina koje koristi za internu potrošnju.

Stanje zaliha plina

Stanje zapunjenosti skladišta 31.12.2021. [MWh]	Stanje zapunjenosti skladišta 31.12.2020. [MWh]	Odnos 1/2	Zapunjenost u odnosu na zakupljeni radni volumen od 4.700.000 [MWh]
2.665.975	2.793.631	95,43%	56,72%

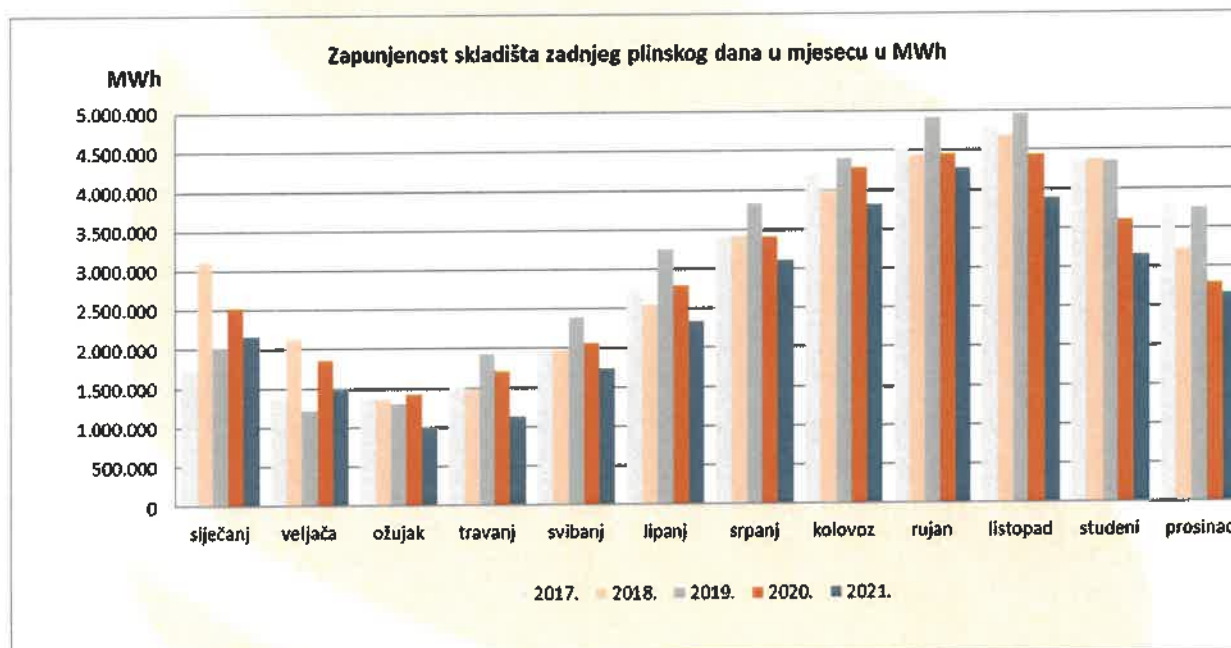
Na kraju plinskog dana 31. prosinca 2021. godine ukupna količina plina u skladištu, uključujući i zalihe plina za internu potrošnju, te revidirana za iznos računa operativnog uravnoteženja s povezanim operatorom transportnog sustava, iznosila je 2.665.975 MWh.

Standardni paket skladišnog kapaciteta (SBU)

Zakupljene usluge skladištenja u 2021. godini				
Broj korisnika	SBU*			
	Broj SBU-a	Radni volumen [MWh]	kapacitet utiskivanja	kapacitet povlačenja
			stalni [MWh/d]	stalni [MWh/d]
8	94	4.700.000	38.094	50.792

* SBU – standardni paket skladišnog kapaciteta (standard bundle unit) – paket radnog volumena u iznosu od 50 GWh s pridruženim krivuljama ovisnosti kapaciteta utiskivanja i kapaciteta povlačenja o obujmu plina uskladištenog u određenom trenutku.

Zapunjenost skladišta u razdoblju 2017.-2021.

Na dan 31. prosinca 2021. zapunjenost skladišta bila je cca 4,6 % manja nego na isti dan prethodne godine.

3.2. UPRAVLJANJE SKLADIŠNIM KAPACITETIMA

U izvještajnom razdoblju od 12 mjeseci sustav skladišta radio je u dvije skladišne godine i to od 01. siječnja 2021. do 02. travnja 2021. u skladišnoj godini 2020. (33. ciklus), te u skladišnoj godini 2021. od 03. travnja 2021. do 31. prosinca 2021. godine (34. ciklus).

Veličine koje definiraju skladište prema zadnjem „Rudarskom projektu eksploatacije ugljikovodika na eksploatacijskom polju „PSP Okoli“ – Podzemno skladište plina - Dopuna 5 (studeni 2012.)“ (u daljnjem tekstu: Rudarski projekt) i „Dopunski rudarski projekt eksploatacije ugljikovodika na eksploatacijskom polju „PSP Okoli – Podzemno skladište plina - šesta dopuna“ su sljedeće:

- radni volumen, maksimalni: 553.000.000 m³ plina
- kapacitet povlačenja, (Max Qph): 240.000 m³/h plina
- kapacitet utiskivanja, (Max Quh): 180.000 m³/h plina

Definirani su i minimalni kapaciteti. Oni iznose:

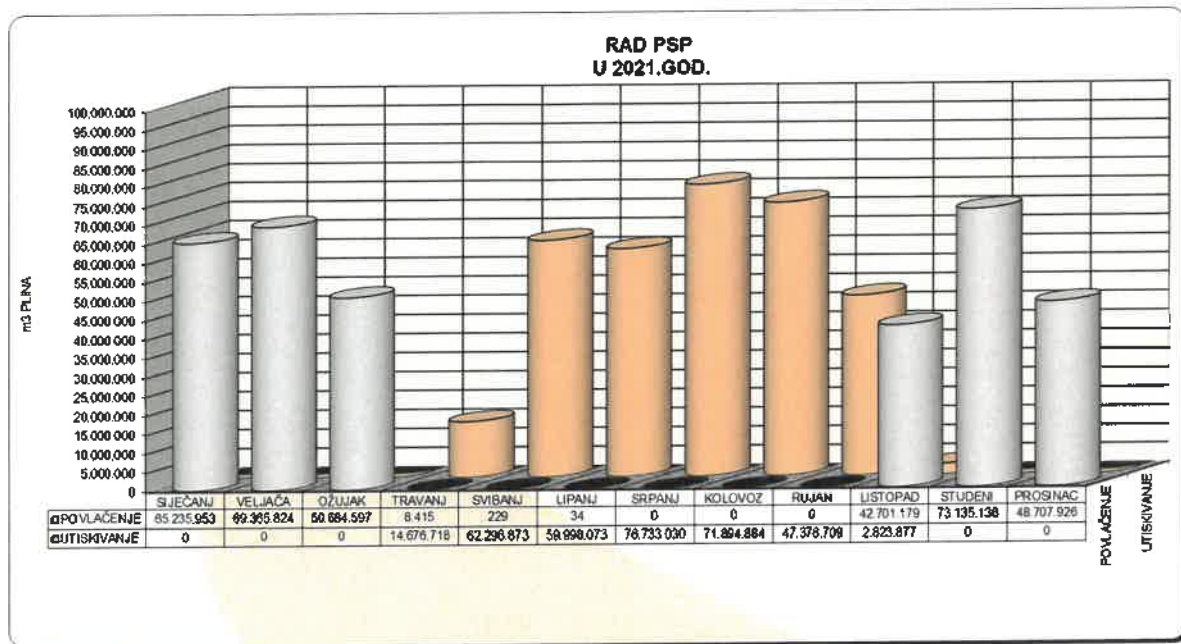
- minimalni satni kapacitet povlačenja plina (Min Qph) iznosi 20.000 m³/h
- minimalni satni kapacitet utiskivanja plina (Min Quh) iznosi 30.000 m³/h

U 2021. godini PSP prema gore navedenim tehničkim parametrima radilo je na osnovu nominacija korisnika skladišnog sustava i operatera transportnog sustava odnosno potrebama plinskog sustava RH. Tijekom godine, prema nominacijama korisnika bilo je 474 promjena režima rada, a od toga u 34. ciklusu utiskivanja 239 promjena. Sve radne bušotine primale su i povlačile očekivane količine plina pri zadanim uvjetima rada.

Tijekom godine nije zabilježen niti jedan zastoj koji je utjecao na izvršenje prihvaćenih nominacija korisnika, što znači da je procesna oprema radila prema potrebama i projektiranim radnim parametrima.

Ukupno je kroz ležište PSP-a prošlo $Q_{uk} = 685.641.457$ m³ plina. Od tog iznosa $Q_p = 349.839.293$ m³ je povučeno dok je $Q_{ut} = 335.802.164$ m³ plina utisnuto. 33.ciklus povlačenja završio je 02. travnja 2021. godine. Stanje skladišta iznosilo je $Q_{skl} = 102.281.401$ m³ plina. Referentni tlak ležišta, temeljen na izmjerenim tlakovima mjernih bušotina OK-24 i OK-40 iznosio je 86 bar.

Prikaz bušotinskog fonda PSP Okoli na dan 31. prosinca 2021. godine.

U fondu je 37 bušotina, 26 bušotina je radnih, 9 bušotina je mjernih (služe za praćenje stanja ležišta) te dvije utisne za povratno utiskivanje ležišne vode (OK-1 i OK-27).

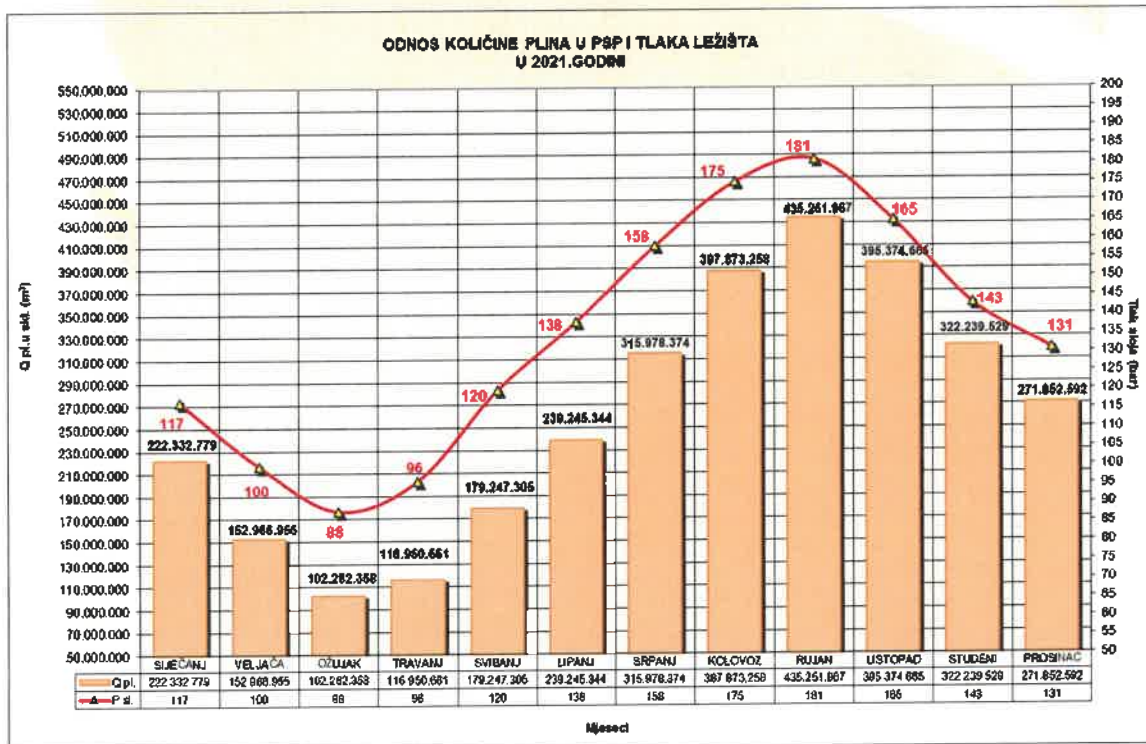
I tijekom rada skladišta u 2021. godini zamijećeno je odstupanje u odnosu ležišnog tlaka i količine plina koja se vodi da postoji u radnom volumenu. U važećem Rudarskom projektu navodi se pomicanje histereze ležišnog tlaka u desno koje je uslijedilo nakon 2005. godine (razlog je pretlačivanje ležišta u 20. ciklusu do referentnog tlaka od 201,5 bar 2007. godine) što je dovelo do povećane migracije plina u slabije propusne dijelove ležišta. Tijekom 2015. godine pokrenuta je izrada integriranog računalnog modela PSP Okoli kao stručnog alata za određivanje radnih karakteristika i praćenje rada skladišta. Prije same izrade obavljena je ekstenzivna kampanja hidrodinamičkih i elektrokarotažnih mjerenja u bušotinama radi dobivanja dodatnih podataka za izradu modela, uz već navedeni historijat radnih podataka i parametara. Po završetku izrade modela 2018. godine te njegovim korištenjem, potvrđene su prethodne analize koje su ukazivale na realno manji volumen skladišta te je omogućena i preciznija procjena svih značajki skladišta.

Na osnovu svega navedenog, napravljeni su novi proračuni radnih karakteristika PSP Okoli. Rezultati su prikazani u „*Elaboratu o građi, obliku, veličini i obujmu geoloških struktura pogodnih za skladištenje prirodnog plina za PSP Okoli*“, svibanj 2021. godine. Elaborat je u fazi prihvatanja od strane nadležne institucije.

Obveza izrade Elaborata proizlazi iz važećeg Pravilnika o rezervama (NN 95/18), članka 47. koji propisuje da se novi elaborat obavezno izrađuje kada dolazi do promjene radnog volumena ili plinskog jastuka kod geoloških struktura pogodnih za skladištenje prirodnog plina. Navedenu problematiku gubitka plina iz radnog volumena uslijed migracije plina potvrdio je završetak 30. ciklusa povlačenja 09. travnja 2018. godine kada je uz stanje skladišta od $Q_{skl} = 138.268.367 \text{ m}^3$ plina izmjeren ležišni tlak od 80 bar (donja granica ležišnog tlaka). Slijedom toga, a kako bi moglo ispuniti ugovorne obaveze prema korisnicima, PSP je započeo nadoknadu količina kupovinom prirodnog plina i iznosima sukladno financijskim mogućnostima Društva te je u razdoblju od listopada 2018. godine do studenog 2019. godine kupljeno/nadoknađeno oko $67.000.000 \text{ m}^3$ plina.

Odnos izmjerenih vrijednosti srednjeg ležišnog tlaka u usporedbi sa vrijednošću stanja skladišta tijekom 2020. i 2021. godine potvrđuju izračun gdje je za rad skladišta iznad donje granice radnog volumena od 80 bar potrebno još nadoknaditi oko $70.000.000 \text{ m}^3$ plina. Unatoč tome što je u Planu poslovanja za 2021. godinu planirana kupnja u svrhu nadoknade plina koji nedostaje u radnom volumenu zbog ekonomskih razloga (rast cijene plina) plin nije kupovan.

Prikaz kretanja odnosa količine plina u skladištu i referentnog srednjeg ležišnog tlaka temeljenog mjerenjem tlaka ušća mjernih bušotina OK-24 i OK-40 tijekom 2021. godine.

3.3. ODRŽAVANJE SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA

Radovi na održavanju sustava skladišta plina obavljani su sukladno planu održavanja, što obuhvaća strojarske, elektroenergetske, instrumentacijske, strojarsko-montažne, građevinske te radove na tehničkoj zaštiti objekata, osoba i ostale imovine, zatim radove interventnog održavanja prema potrebi te sve zakonom predviđene preglede, servise i mjerenja na objektima, opremi i okolišu.

U potpunosti je postignuto:

- funkcionalnost i raspoloživost objekata i uređaja potrebnih za utiskivanje plina,
- funkcionalnost i raspoloživost objekata i uređaja potrebnih za povlačenje plina,
- funkcionalnost sustava za nadzor i upravljanje poljem i postrojenjem,
- funkcionalnost i pouzdanost sustava opskrbe električnom energijom,
- funkcionalnost i pouzdanost sustava za mjerenje skladištenih količina plina,
- funkcionalnost blokadnih sustava za tehnološku zaštitu objekata,
- poštivanje zakonskih propisa i tehničkih normi i
- određivanje ispravnih režima utiskivanja i povlačenja i vođenja rada podzemnog ležišta.

Održavanjem je osigurano da su sve radne bušotine primale i proizvodile očekivane (projektirane) količine plina pri zadanim uvjetima rada.

Od kompleksnijih radova obavljani su:

- godišnji servisni radovi motokompresorskih MK-1N, MK-2N, MK 170/3, 171/4 i MK-5N jedinica i pratećih postrojenja. Tijekom 34. ciklusa utiskivanja sve jedinice radile su dobro bez veće problematike.
- hidrodinamička mjerenja na bušotinama na kraju 33. ciklusa povlačenja i početku 34. ciklusa utiskivanja te na kraju 34. ciklusa utiskivanja i početku 34. ciklusa povlačenja u svrhu bolje karakterizacije hidrodinamičkih svojstava ležišta te kvalitetnijeg praćenja radnih karakteristika skladišta i
- ostali rudarski radovi na bušotinama: Ok-20, Ok-49β, Ok-33 i Ok-43.

4. RAZVOJ I INVESTICIJE

PSP GRUBIŠNO POLJE

Po završetku dodatnih istražnih radova u cilju utvrđivanja mogućnosti skladištenja ugljikovodika (prirodnog plina) u geološkim strukturama eksploatacijskog polja "Grubišno Polje", te temeljem dobivenih rezultata istražnih radova, u 2021. godini nastavljene su aktivnosti na ovom višegodišnjem projektu čija će konačna realizacija biti izgradnja i puštanje u rad novog podzemnog skladišta plina u RH.

U 2021. godini u okviru realizacije projekta mogu se izdvojiti sljedeće važnije aktivnosti:

- Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja izdalo je dana 7. svibnja 2021. godine PSP-u *Dozvolu za skladištenje prirodnog plina na eksploatacijskom polju za skladištenje prirodnog plina "Grubišno Polje" – 1. i 2. etapa izgradnje,*
- temeljem izdane Dozvole za skladištenje prirodnog plina na eksploatacijskom polju za skladištenje prirodnog plina "Grubišno Polje" – 1. i 2. etapa izgradnje, s Ministarstvom gospodarstva i održivog razvoja sklopljen je dana 19. srpnja 2021. godine *Ugovor o skladištenju prirodnog plina na eksploatacijskom polju za skladištenje prirodnog plina "Grubišno Polje" – 1. i 2. etapa,*
- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine izdalo je dana 15. listopada 2021. godine *Građevinsku dozvolu za građevinu: Rekonstrukcija magistralnog plinovoda Virovitica-Kutina DN 500/50 izgradnjom plinskog čvora Grubišno Polje, izgradnja mjerne stanice i spojnog plinovoda od mjerne stanice do plinskog čvora,* tj. za 1. etapu izgradnje PSP Grubišno Polje. Građevinska dozvola je izdana na ime tvrtke Plinacro d.o.o. koja je formalni investitor u 1. etapi izgradnje. S danom 30. studenog 2021. godine Građevinska dozvola je postala pravomoćna,
- prema Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja poslan je dana 8. rujna 2021. godine *Zahtjev za izdavanje građevinske dozvole za naftno-rudarski objekt: Podzemno skladište prirodnog plina na eksploatacijskom polju za skladištenje prirodnog plina "Grubišno Polje" – 2. etapa izgradnje.* Postupak izdavanja dozvole je krajem 2021. godine još bio u tijeku,
- sukladno sklopljenom Ugovoru za nabavu opreme, puštanje u rad i održavanje opreme za PSP Grubišno Polje, do kraja 2021. godine isporučena je sva ugovorena

glavna oprema za izgradnju i opremanje budućeg postrojenja PSP Grubišno Polje (za 1-3. etapu izgradnje),

- pokrenuti su postupci nabave za ugovaranje izvođenja radova i ugradnje opreme prve faze projekta PSP Grubišno Polje, kao i za usluge nadzora nad izvođenjem radova i ugradnjom opreme prve faze projekta PSP Grubišno Polje. Po zaprimanju ponuda, krajem 2021. godine bila je u tijeku stručna evaluacija istih,
- krajem 2021. godine u tijeku je bilo rješavanje imovinsko-pravnih odnosa za zemljišne čestice koje su predmet 3. etape izgradnje PSP Grubišno Polje, sukladno pravomoćnoj lokacijskoj dozvoli i
- Povjerenstvo za procjenu i utvrđivanje prijedloga strateških projekata Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja na svojoj sjednici održanoj 23. veljače 2021. godine donijelo je Odluku o produženju roka na listi strateških projekata za projekt izgradnje PSP Grubišno Polje za dodatnih dvanaest mjeseci, tj. do 23. veljače 2022. godine.

POVEZIVANJE PSP OKOLI NA JAVNU PRISTUPNU MREŽU SVJETLOVODOM

Svrha pokretanja projekta bila je što je stara postojeća veza pogona PSP Okoli na javnu pristupnu mrežu bežičnim linkom HT-a i rezervnim GSM ruterom bila nesigurna, linija se često u potpunosti ili djelomično prekidalala te je pogon ostajao bez internetske i telefonske veze (osim direktnih telefonskih linija). Za potrebe sale kontrole i dispečerskog softvera, a da bi se osigurao stalni pristup kupaca i komunikacija s tvrtkom Plinacro d.o.o., potrebna je stalna i pouzdana veza. Postavljanjem pouzdane veze omogućilo bi se i postavljanje servera koji su sada na lokaciji sjedišta tvrtke u Zagrebu na lokaciju PSP Okoli.

Povezivanje pogona PSP Okoli na javnu pristupnu mrežu svjetlovodnim kabelom ostvareno je na sljedeći način:

- postavljanjem svjetlovodnog kabela od pogona PSP Okoli do mjerno-redukcijskog čvora (MRČ) Ludina (Okoli) uz koridor plinovoda DN500 u vlasništvu tvrtke Plinacro d.o.o. i
- zakupom dvije svjetlovodne niti (uz izradu spojnice) od MRČ Ludina (Okoli) do Ivanić Grada gdje postoji redundantni izlaz na HT javnu pristupnu mrežu.

Po završetku svih radova na projektu, početkom 2021. godine kompletirana je projektna dokumentacija za predaju zahtjeva za uporabnu dozvolu prema nadležnom županijskom tijelu Sisačko-moslavačke županije te je ista i dobivena dana 21. svibnja 2021. godine, čime je projekt okončan.

NADOGRADNJA SUSTAVA TEHNIČKE ZAŠTITE NA PSP OKOLI

Projekt nadogradnje sustava tehničke zaštite na PSP Okoli pokrenut je s ciljem unapređenja najkritičnijih točki postojećeg sustava koje su potvrđene provedenom „Analizom postojećeg sustava poslovne sigurnosti Podzemnog skladišta plina d.o.o.“ iz svibnja 2018. godine, a na što obvezuju i relevantni zakonski propisi (Zakon o obrani, Pravilnik o kriterijima za određivanje i zaštitu objekata posebno značajnih za obranu zemlje, Zakon o kritičnim infrastrukturama, Direktiva Vijeća 2008/114/EC 8.12.2008. (SL L 345/75, 23.12.2008), Zakon o privatnoj zaštiti i Pravilnik o uvjetima i načinu provedbe tehničke zaštite).

Realizacijom projekta, na postrojenju i bušotinskim platformama PSP Okoli osigurano je otkrivanje neovlaštenih ulazaka osoba u krug postrojenja i bušotinskih platformi, kontrola ulaska osoba u kritične prostorije i dijelove objekata te davanje glasovnih upozorenja ili obavijesti. Sustav videonadzora je nadograđen kako bi uz procesni dio bio pokriven i perimetar objekata. Uveden je i sustav videonadzora na lokaciji sjedišta društva u Zagrebu (ulazi, server prostorija, arhiva). Rekonstrukcijom i unapređenjem postojećeg sustava zaštite od požara i plinodjave osigurano je proširenje sustava za dojavu požara na ostale ključne objekte (utvrđeno procjenom ugroženosti od požara) te integracija sa sustavom tehničke zaštite. Sustav tehničke zaštite na lokaciji Zagreb je izveden kao funkcionalni produžetak sustava s lokacije PSP Okoli te kao rezervno nadzorno mjesto s kojeg se može upravljati i administrirati cijelim sustavom tehničke zaštite. Sustavi perimetarske zaštite, videonadzora, kontrole prolaza, protupožarne zaštite i plinodjave objedinjeni su u jedan centralni upravljački program sukladno Zakonu o provedbi Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka (NN 42/18).

Nakon što je većina radova na projektu obavljena u prethodnoj 2020. godini, početkom 2021. godine izvršeno je testiranje i puštanje u operativni rad svih komponenti sustava tehničke zaštite (kontrola prolaza, perimetarska zaštita, videonadzor, protuprovala) te funkcionalno testiranje i ispitivanje nove softverske platforme za integraciju sustava tehničke zaštite.

Po kompletiranju dokumentacije projekta, predan je zahtjev za izdavanjem uporabne dozvole prema nadležnom županijskom tijelu Sisačko-moslavačke županije te je ista i dobivena dana 11. lipnja 2021. godine, čime je projekt okončan.

5. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA DRUŠTVA

5.1. RAČUN DOBITI I GUBITKA

Opis	Ostvarenje 2021.	Plan 2021.	Ostvarenje 2020.	Indeks 2/3	Indeks 2/4
1	2	3	4	5	6
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn		
A POSLOVNI PRIHODI (I. do III.)	136.340	121.584	126.110	112,14	108,11
I. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	1.289	1.289	1.303	100,00	98,90
II. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	120.791	120.255	124.628	100,45	96,92
III. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	14.259	40	179	35.648,62	7.986,70
B POSLOVNI RASHODI (I. do VII.)	106.560	117.622	118.278	90,60	90,09
I. Materijalni troškovi (a.+b.+c.)	34.701	45.232	35.497	76,72	97,76
a.) Troškovi sirovina i materijala	19.418	25.030	20.589	77,58	94,31
b.) Troškovi prodane robe	0	0	0	0,00	0,00
c.) Ostali vanjski troškovi (troškovi usluga)	15.283	20.202	14.908	75,65	102,52
II. Troškovi osoblja (a.+b.+c.)	16.769	16.915	16.376	99,14	102,40
a.) Neto plaće i nadnice	10.323	10.043	9.773	102,79	105,62
b.) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	4.300	4.690	4.479	91,68	96,02
c.) Doprinosi na plaće	2.146	2.183	2.124	98,33	101,04
III. Amortizacija	47.909	48.813	52.222	98,15	91,74
IV. Ostali troškovi	6.124	6.663	6.006	91,90	101,95
V. Vrijednosna usklađenja	1.057	0	1.488	0,00	71,03
VI. Rezerviranja	0	0	6.688	0,00	0,00
VII. Ostali poslovni rashodi	0	0	0	0,00	0,00
C DOBIT ILI GUBITAK IZ OSNOVNE DJELATNOSTI (A-B)	29.780	3.962	7.833	751,67	380,20
D FINANCIJSKI PRIHODI	157	132	1.726	119,24	9,12
E FINANCIJSKI RASHODI	4.367	3.724	7.211	117,26	60,55
F DOBIT ILI GUBITAK IZ FINANCIJSKE DJELATNOSTI (D-E)	-4.209	-3.592	-5.484	117,19	76,75
G UKUPNI PRIHODI (A+D)	136.497	121.716	127.836	112,14	106,78
H UKUPNI RASHODI (B+E)	110.926	121.346	125.489	91,41	88,40
I BRUTO DOBIT ILI GUBITAK TEK. GODINE (G-H)	25.571	370	2.347	6.911,87	1.089,31
J POREZ NA DOBIT	4.815	67	666	7.230,63	723,19
K NETO DOBIT ILI GUBITAK TEK. GODINE (I-J)	20.756	303	1.682	6.841,89	1.234,27

5.2. IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU / BILANCA

POZICIJA	Stanje na dan	Stanje na dan	Razlika	Indeks
	1.1.2021.	31.12.2021.	(3-2)	3/2
1	2	3	4	5
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn	
AKTIVA				
A. DUGOTRAJNA IMOVINA	738.883	697.179	-41.704	94,36
I. Nematerijalna imovina	4.256	699	-3.557	16,43
II. Materijalna imovina	734.627	696.480	-38.147	94,81
B. KRATKOTRAJNA IMOVINA	114.089	155.200	41.110	136,03
I. Zalihe	13.238	3.385	-9.853	25,57
II. Potraživanja	49.070	98.129	49.059	199,98
III. Kratkotrajna financijska imovina	32.927	31.668	-1.259	96,18
IV. Novac u banci i blagajni	18.854	22.017	3.163	116,78
C. PLAĆENI TROŠKOVI BUD. RAZD. I OBRAČUNATI P	245	308	63	125,73
UKUPNO AKTIVA (A+B+C)	853.218	852.687	-531	99,94
D. IZVANBILANČNI ZAPISI	522.886	608.584	85.698	116,39
PASIVA				
A. KAPITAL I REZERVE	546.293	567.049	20.756	103,80
I. Temeljni (upisani) kapital	535.020	535.020	0	100,00
II. Zadržana dobit ili prenes. gubitak	9.592	11.273	1.682	117,53
III. Dobit ili gubitak poslovne godine	1.682	20.756	19.074	1.234,31
B. REZERVIRANJA	53.971	41.218	-12.753	76,37
C. DUGOROČNE OBVEZE	182.135	133.584	-48.551	73,34
I. Obveze prema bankama i drugim financ. institucijama	182.135	133.584	-48.551	73,34
D. KRATKOROČNE OBVEZE	69.972	110.073	40.101	157,31
I. Obveze prema dobavljačima	19.282	54.733	35.451	283,86
II. Obveze za poreze, doprinose, prema bankama i sl.	50.690	55.340	4.650	109,17
E. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠK. I PRIHOD BUD. R	846	763	-83	90,19
UKUPNO PASIVA (A+B+C+D+E)	853.218	852.687	-531	99,94
F IZVANBILANČNI ZAPISI	522.886	608.584	85.698	116,39

5.3. IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Naziv pozicije	Ostvareno	Ostvareno
	2020.	2021.
1	2	3
	u 000 kn	u 000 kn
Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti		
1. Novčani primici od kupaca	155.874	149.336
2. Novčani primici od osiguranja za naknadu šteta	35	
3. Novčani primici s osnove povrata poreza	21.039	8.991
4. Novčani izdaci dobavljačima	-48.491	-35.522
5. Novčani izdaci za zaposlene	-17.051	-17.811
6. Novčani izdaci za osiguranje za naknade šteta	-1.771	-1.544
7. Ostali novčani primici i izdaci	-24.223	-13.686
I. Novac iz poslovanja	85.412	89.764
8. Novčani izdaci za kamate	-1	-4
9. Plaćeni porez na dobit	-6.330	-1.800
A) NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI	79.081	87.960
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti		
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine		
2. Novčani primici od prodaje financijskih instrumenata		
3. Novčani primici od kamata		
4. Novčani primici od dividendi		
5. Novčani primici s osnove povrata danih zajmova i štednih uloga		
6. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti		
II. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti	0	0
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	-37.047	-33.305
2. Novčani izdaci za stjecanje financijskih instrumenata		
3. Novčani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga		
4. Stjecanje ovisnog društva, umanjeno za stečeni novac		
5. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti		
III. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	-37.047	-33.305
B) NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	-37.047	-33.305
Novčani tokovi od financijskih aktivnosti		
1. Novčani primici od povećanja temeljnog (upisanog) kapitala		
2. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata		
3. Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi	165.864	
4. Ostali novčani primici od financijskih aktivnosti	193	148
IV. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti	166.057	148
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih financijskih instrumenata	-212.075	-48.517
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	-13.022	0
3. Novčani izdaci za financijski najam	0	0
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica i smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala	0	0
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	-5.913	-3.123
V. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti	-231.010	-51.641
C) NETO NOVČANI TOKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI	-64.953	-51.493
D) NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANIH TOKOVA	-22.919	3.163
E) NOVAC I NOVČANI EKIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA	41.772	18.854
F) NOVAC I NOVČANI EKIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA	18.854	22.017

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA

PSP kontinuirano prati izloženost sljedećih rizika: rizik likvidnosti, tržišni rizik, kamatni, kreditni i valutni rizik, rizik sudskih sporova, zaposlenika, zaštite na radu i IT rizike.

Rizik likvidnosti – Planiranjem poznatih i potencijalnih novčanih priljeva i odljeva s obzirom na tijek poslovanja PSP kontinuirano provodi mjere redovitog upravljanja rizikom likvidnosti. Potraživanja se naplaćuju u ugovorenom roku što omogućuje podmirenje obveza prema dobavljačima i zaposlenicima, kao i obveza za poreze, doprinose i sl. sukladno ugovorenim, i/ili propisanim rokovima.

Tržišni rizik – Prvenstveno se odnosi na rizik od potražnje za uslugom skladištenja. S obzirom na to da je Društvo prodalo sve raspoložive komercijalne SBU-ove tržišni je rizik time uklonjen. Na poslovanje Društva utječe i rizik od povećanja cijena sirovina i materijala koje se upotrebljavaju pri redovitom poslovanju. Jedna od važnih stavki materijalnih troškova jesu troškovi energenata za obavljanje osnovne djelatnosti Društva, a to su prirodni plin za internu potrošnju, čija cijena direktno utječe na operativni trošak poslovanja. Provođenjem otvorenih postupaka nabave te sklapanjem ugovora o nabavi istih s najpovoljnijim ponuđačem minimiziran je ovaj tržišni rizik. Dodatno ugradnjom elektromotornog kompresora, pored plinskih kompresora, diversificirani su izvori energenata za najveće potrošače te su time ostvarene pretpostavke za kvalitetnije upravljanje troškovima energenata.

Kamatni rizik – Odnosi se na rizik od promjene vrijednosti financijskih instrumenata zbog promjene tržišnih kamatnih stopa u odnosu prema kamatnim stopama primjenjivim na financijske instrumente. Rizik od kamatnih stopa pri tijeku novca jest rizik od promjenjivih troškova kamata na financijske instrumente tijekom razdoblja. Društvo ima znatan iznos dugoročnih kredita, ali kamatni je rizik minimaliziran, jer je većina kredita ugovorena uz kamatnu stopu koja nije vezana uz kretanje referentne kamatne stope na tržištu.

Kreditni rizik – Financijska imovina koja potencijalno može dovesti Društvo u kreditni rizik sastoji se uglavnom od novca, novčanih ekvivalenata i potraživanja od kupaca. Društvo nema drugih značajnijih koncentracija kreditnog rizika.

Društvo je sve viškove novčanih sredstava plasiralo jedino u obliku oročenih novčanih sredstava u renomiranim bankama te imovina nije bila izložena utjecaju kreditnog rizika. S obzirom na tendenciju pada kamatnih stopa na oročene depozite, Društvo je donijelo odluku o ulaganju dijela slobodnih novčanih sredstava u obvezničke fondove, koji po svojim karakteristikama nisu rizični za ulaganje, jer novčana sredstva iz svojeg portfelja ulažu samo u državne vrijednosne papire. Iako su analize tržišta kapitala upozorile na mogućnost ostvarivanja većeg prinosa ulaganjem u dioničke fondove, isto nije realizirano zbog rizika od velike volatilnosti vrijednosti dionica. Naime, Društvo provodi jasno zadanu strategiju sigurnosti i pri pružanju svojih usluga i u raspolaganju slobodnim novčanim sredstvima.

Valutni rizik – Izloženost Društva valutnom riziku proizlazi iz obveza prema inozemnim dobavljačima te činjenici da cjelokupni prihod ostvaruje samo u nacionalnoj valuti.

Sudski sporovi – Društvo vodi dva materijalno značajna sudska spora u svojstvu tuženika. Dana 6. prosinca 2014. godine INA-Industrija nafte d.d. je podnijela tužbu protiv Društva, a radi „nadoknade svrsishodno uložениh sredstava,“ u istraživanje EP Grubišno Polje. Naknada koju tužitelj zahtjeva utvrđena je u iznosu od 25.000.000 kuna uvećano za zatezne kamate od dana podnošenja tužbe i parničnog troška uvećanog za zatezne kamate. Dana 28. ožujka 2019. godine, Trgovački sud u Zagrebu donio je presudu kojim se odbija tužbeni zahtjev INA-Industrija nafte d.d. Na predmetnu presudu INA-Industrija nafte d.d. izjavila je žalbu, Visokom trovačkom sudu RH. Visoki trovački sud RH kao drugostupanjsko tijelo je 11. prosinca 2020. godine potvrdio prvostupanjsku presudu u korist tuženika PSP-a. Nakon pravomoćne presude Visokog trgovačkog suda dana 15. veljače 2021. godine INA-Industrija nafte d.d. podnijela je prijedlog za dopuštenje revizije za spor poslovnog broja: P-3005/14, na koji je Društvo podnijelo odgovor na prijedlog za dopuštanje revizije. Dana 8. travnja 2021. godine Trgovački sud u Zagrebu dostavio je prijedlog za dopuštanje revizije Vrhovnom sudu RH. Dana 21. travnja 2021. godine, Vrhovni sud RH donio je Rješenje kojim se prijedlog za dopuštanje revizije odbacuje kao nedopušten te je time ovaj sudski spor okončan.

Dana 3. ožujka 2017. godine tvrtka INA-Industrija nafte d.d. kao pravni sljednik tvrtke Prirodni plin d.o.o. podnijela je tužbu protiv Društva radi naknade štete u vezi provođenja postupka raspodjele skladišnih kapaciteta podzemnog skladišta plina Okoli za plinsko

razdoblje od 2014. do 2017. godine te navodne štete, koja je nastala u vezi provođenja postupka raspodjele prodaje nepovučenog plina, u skladu s Pravilima korištenja sustava skladišta plina (NN 12/2013) te Pravilima i uvjetima otvorenog postupka prodaje nepovučenog plina, u vlasništvu tvrtke Prirodni plin d.o.o. iz podzemnog skladišta plina Okoli u travnju 2014. godine. Naknada koju tražitelj zahtjeva iznosi 194.350.469 kuna uvećano za zatezne kamate od dana podnošenja tužbe i parničnog troška uvećanog za zatezne kamate. U predmetnom postupku 12. ožujka 2019. godine zakazano je pripremno ročište koje je odgođeno, te je sljedeće održano 13. lipnja 2019. godine, nakon čega nije bilo daljnjih radnji u postupku.

Društvo će vlastitim resursima i angažiranjem vanjskih suradnika pravovremeno reagirati na sve podneske tužitelja i zahtjeve suda.

Procesni rizik – Nedostatak adekvatnog održavanja opreme i postrojenja može dovesti do problema u radu tehnološkog procesa na pogonu PSP Okoli. U cilju eliminiranja ovoga rizika provodi se tekuće i investicijsko održavanje te servisne aktivnosti na opremi u skladu sa unaprijed određenim hodogramom. Internim aktima propisano je postupanje sa ciljem promptne nabave materijala i ugovaranja radova/usluga održavanja u svrhu sigurnog i učinkovitog funkcioniranja tehnološkog procesa.

Problematiku migracije plina u slabije dostupna područja ležišta potvrdio je završetak 30. ciklusa povlačenja. Slijedom toga, a kako bi moglo ispuniti ugovorne obaveze prema korisnicima, Društvo je krenulo u nadoknadu količina kupovinom prirodnog plina u iznosima sukladno financijskim mogućnostima Društva. Društvo će i u narednim razdobljima pokušati osigurati dostatna sredstva za istu namjenu.

Rizik zaposlenika – U nedostatku zaposlenika koji raspolažu znanjima potrebnim za obavljanje poslovnih aktivnosti pri zamjeni odsutnog zaposlenika postoji rizik nemogućnosti izvršavanja poslovnih zadataka. Stoga se potiče kontinuirana komunikacija između zaposlenika te timski rad sa svrhom upoznavanja sa poslovnim procesima kolega/ica kako bi veći broj zaposlenika poznavao poslovne aktivnosti u širem djelokrugu, a ne samo onih obuhvaćenih opisom poslova svog radnog mjesta.

Rizik zaštite na radu - Upravljanje rizikom zaštite na radu na radnom mjestu je jedan od ključnih alata za poboljšanje profesionalnih sigurnosnih i zdravstvenih uvjeta rada.

Primjenom norme HRN EN ISO 45001:2018 (Sustav upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti) u PSP-u uspostavljen je preventivni pristup upravljanja rizikom što obuhvaća prepoznavanje rizika i umanjivanje rizika. U internim aktima definirani su ciljevi, planovi mjera i programa u području zaštite zdravlja i sigurnosti kao i upravljanje rizicima po zdravlje i sigurnost u Društvu.

Rizik IT sigurnosti – Pohranjivanje podataka na samo jednom mjestu može dovesti do opasnosti od njihova djelomičnog ili potpunoga gubitka. Stoga je ugovorena usluga vanjske sigurnosne pohrane podataka. Isto tako postoji rizik od neadekvatne zaštite i nadzora računalne mreže, pa se u svrhu odgovarajuće zaštite i sigurnosti ugovaraju rješenja koja značajno podižu nivo sigurnosti IT sustava.

Strateški i administrativni rizici – Postoji mogućnost prolongiranja realizacije projekata Društva zbog kašnjenja mjerodavnih institucija pri izdavanju potrebnih dozvola. PSP kontinuirano komunicira s mjerodavnim i nadležnim tijelima te vodi računa o tome da se potrebni zahtjevi i dokumentacija predaju na vrijeme.

7. PLANIRANI DALJNI RAZVOJ DRUŠTVA

PLANIRANE INVESTICIJE U SUSTAV SKLADIŠTA PLINA

PSP je u prethodnom razdoblju realiziralo investicijski ciklus na postojećem PSP Okoli u cilju poboljšanja radne karakteristike skladišta, kao i sigurnosti i pouzdanosti tehnološkog procesa utiskivanja i povlačenja plina, odnosno da se u svakom momentu korisnicima skladišta može pružiti tržišno kvalitetna usluga. Svakako su na PSP Okoli u budućem razdoblju mogući i novi investicijski projekti koji mogu ići smjeru održavanja ili povećanja kapaciteta povlačenja plina iz skladišta (npr. ulaganjima u bušotinski fond u smislu izrade novih radnih bušotina ili novih kanala bušotina iz postojećih bušotina), a isto tako i u smjeru povećanja energetske učinkovitosti tehnološkog procesa ili npr. razmatranja mogućnosti skladištenja vodika u postojećem skladištu. Posebna pažnja će se posvetiti razvoju sustava skladišta plina u RH, tj. ulaganju u nove, dodatne kapacitete sustava skladišta kako bi se postigla veća fleksibilnost, ekonomičnost i efikasnost u radu sustava skladišta, ponudile nove usluge potencijalnim korisnicima te generalno povećala tržišna konkurentnost.

Potreba daljeg razvoja sustava skladišta plina u RH prepoznata je i kroz usvojenu *Strategiju energetskog razvoja RH do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu* (u daljnjem tekstu: Strategija). Tako se u poglavlju Razvoj energetske infrastrukture navodi da strateške smjernice izgradnje energetske infrastrukture za plin uključuju, a u dijelu koji se odnosi na Transport i skladištenje prirodnog plina, i podzemna skladišta plina. Točnije, navodi se: "Razvoj sustava za skladištenje plina obuhvaća dogradnju postojećeg podzemnog skladišta plina, izgradnju i puštanje u rad novog (vršnog) podzemnog skladišta plina te potencijalnu izgradnju novog sezonskog skladišta plina sukladno mogućnostima i potrebama".

U dijelu Strategije pod naslovom Sigurnost opskrbe energijom, navodi se: "Neophodno je osigurati unutarnju operativnu sigurnost opskrbe plinom, kao i sigurnost dobave plina te razmotriti mogućnost određivanja obveznih ili strateških zaliha plina. RH se u ovom trenutku opskrbljuje plinom iz domaće proizvodnje i uvoza. Dobavne je pravce potrebno diversificirati te povećati kapacitete skladišta plina".

I na kraju, pod Zaključnim razmatranjima, samo se još jednom dodatno ponavlja: "Osiguranje zadovoljavajuće razine sigurnosti opskrbe plinom moguće je razvojem domaće proizvodnje i/ili izgradnjom novih dobavnih kapaciteta te razvojem podzemnih skladišta plina".

U takvom kontekstu, realizacija projekta izgradnje podzemnog skladišta plina na eksploatacijskom polju za skladištenje prirodnog plina "Grubišno Polje" svakako ima svoj značaj i opravdanost. U tekućoj godini na lokaciji eksploatacijskog polja započela je izgradnja objekata i postrojenja u funkciji budućeg podzemnog skladišta plina, a u 2023. godini započet će pridobivanje plina iz originalnog ležišta. Pridobive rezerve plina procijenjene su na 154.000.000 m³ (ukupno ugljikovodičnog plina i dušika kojeg u sastavu ima oko 18% vol.). Stavljanje PSP Grubišno Polje u rad kao funkcionalnog skladišta plina planira se okvirno za 2027. godinu. PSP Grubišno Polje planirano je kao skladište relativno malog radnog volumena (planirano 117.000.000 m³, sukladno prihvaćenom *Projektu razrade i eksploatacije za podzemno skladište prirodnog plina*), ali relativno značajnih ulazno/izlaznih kapaciteta do 100.000 m³/h u povlačenju te do 70.000 m³/h u utiskivanju.

U dugoročnom razdoblju, nakon puštanja PSP Grubišno Polje u rad, nije nerealno planirati nove dodatne kapacitete u sustavu skladištenja prirodnog plina u obliku izgradnje još jednog podzemnog skladišta. U svrhu pronalaženja novih potencijalnih lokaliteta i geoloških struktura za skladištenje prirodnog plina na iscrpljenim i/ili napuštenim eksploatacijskim poljima ugljikovodika u RH ili na poljima gdje će u narednom razdoblju eksploatacija ugljikovodika biti trajno obustavljena, pokrenute su aktivnosti u suradnji s Agencijom za ugljikovodike koja u svom fondu podataka posjeduje opsežnu bazu geofizičkih i bušotinskih podataka u smislu uvida i pregleda istih, kao preduvjet za buduću analizu i interpretaciju potencijalnih interesantnih prostora. Predviđa se da bi se tijekom 2022/23. godine mogli izdvojiti konkretni lokaliteti od potencijalnog interesa te bi se potom krenulo u planiranje i projektiranje konkretnih istražnih radova u svrhu dobivanja dodatnih podataka o interesantnim ležištima.

Daljnji razvoj sustava skladišta plina svakako je ovisan i o razvoju plinskog transportnog sustava u cjelini, u smislu spajanja na međunarodne plinske sustave putem interkonekcijskih plinovoda ili preko eventualnih proširenja kapaciteta LNG terminala. Svi

takvi projekti mijenjaju položaj RH iz krajnje destinacije fizičkih tokova plina u tranzitnu zemlju za transport plina, odnosno uloga skladišta plina u RH potencijalno se mijenja iz zadovoljavanja uglavnom domaćih potreba prema pružanju usluga na širem tržištu.

8. VAŽNI POSLOVNI DOGAĐAJI NAKON 31.12.2021. GODINE

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja izdalo je dana 15. veljače 2022. godine Građevinsku dozvolu za građenje naftno-rudarskih objekata i postrojenja: Podzemno skladište plina na eksploatacijskom polju za podzemno skladištenje plina "Grubišno Polje", 2. etapa – izgradnja plinske stanice i priključnog plinovoda od bušotine Gr-1z do plinske stanice u funkciji inicijalnog crpljenja procijenjenih pridobivih količina rezervi prirodnog plina ležišta bušotinom Gr-1z koja će se opremiti za inicijalno crpljenje.

Dana 20. siječnja 2022. godine potpisan je Ugovor za izvođenje radova i ugradnju opreme prve faze projekta PSP Grubišno Polje, kao i Ugovor o uslugama nadzora nad izvođenjem radova i ugradnjom opreme prve faze projekta PSP Grubišno Polje. Po potpisivanju ugovora, radovi na izgradnji naftno-rudarskih objekata i postrojenja na lokaciji eksploatacijskog polja započeli su s danom 21. veljače 2022. godine.

U ožujku 2022. godine HERA je odobrila petogodišnji plan poslovanja i investicijskih ulaganja za razdoblje 2022.–2026. godine, koji je temelj za godišnje planove poslovanja PSP-a, a i na temelju kojega je HERA donijela Odluku o iznosu tarifnih stavki za skladištenje plina (NN 36/22) za treće regulacijsko razdoblje s primjenom od 1. travnja 2022. do 31. prosinca 2026. godine.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja dana 5. travnja 2022. donijelo je Rješenje o utvrđivanju i ovjeri podataka o građi, obliku, veličini i obujmu geoloških struktura pogodnih za podzemno skladište plina te potvrdilo *Elaborat o građi, obliku, veličini i obujmu geoloških struktura pogodnih za skladištenje plina – eksploatacijsko polje ugljikovodika „PSP Okoli“*.